

РАХУНКОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, Україна. Тел. (044) 234-95-65, 234-10-41. Факс: 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

06.07.2015 № 03-1262

На № _____ від _____

Прем'єр-міністру України

Яценюку А.П.

Щодо результатів аудиту

Шановний Арсенію Петровичу!

Колегія Рахункової палати розглянула **Звіт про результати аудиту виконання рекомендацій Рахункової палати щодо захисту від забруднення вод басейну річки Західний Буг та інформує.**

Аудит проведено з метою встановлення фактичного стану справ щодо виконання відповідними державними органами влади рекомендацій Рахункової палати за підсумками завершеного у 2006 році міжнародного аудиту стану захисту від забруднення вод басейну річки Західний Буг, здійсненого спільно з вищими органами фінансового контролю Республіки Білорусь і Республіки Польща.

Під час аудиту встановлено, що Міністерством екології та природних ресурсів України і Державним агентством водних ресурсів України в рамках транскордонного співробітництва в басейні ріки Західний Буг, а також реалізації проекту "Розбудова польсько-білорусько-української водної політики в басейні Бугу", здійсненого в рамках Програми Сусідства INTERREG IIIA/TACIS CBC на регіональному рівні у Волинській та Львівській областях та завершеного у 2009 році, **напрацьовано значний обсяг нормативної та методичної документації для вдосконалення водної політики в басейні та наближення її до стандартів ЄС.**

Водночас ці центральні органи виконавчої влади **не забезпечили впровадження розробленої документації в систему державного управління в галузі охорони вод, у тому числі басейну річки Західний Буг. Як наслідок, не підвищено ефективності виконання заходів з охорони вод і використання коштів державного бюджету.**

Чинні нормативно-правові акти України передбачають здійснення державного управління в галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів за басейновим принципом на основі міждержавних, державних цільових та регіональних програм, а також перехід від адміністративно-територіального до інтегрованого управління водними ресурсами.

Проте через **неузгодження термінів** впровадження системи інтегрованого управління водними ресурсами, визначених діючими законодавчими актами, а також тривалу адміністративну реформу **питання практичної реалізації нормативно визначених принципів досі не вирішене.**

Існуюча система моніторингу вод – важлива складова державного управління водними ресурсами басейну Західного Бугу, однак вона **потребує суттєвого вдосконалення згідно із сучасними вимогами, встановленими для моніторингу вод у країнах ЄС, тому що не забезпечує отримання об'єктивної інформації** для визначення екологічного та хімічного статусу водних тіл басейну.

Мінприроди не дотримано рекомендацій Рахункової палати і **не розроблено програму моніторингу вод.** Як наслідок, відсутній єдиний регламент обміну інформацією між суб'єктами моніторингу, а також форма подання результатів спостережень.

За результатами моніторингу вод на регіональному рівні встановлено, що **води басейну річки Західний Буг забруднені, їх якісний стан не покращився.**

При цьому екологічний стан басейну **на території Львівської області характеризується посиленням антропогенним навантаженням**, що є наслідком скиду забруднених стічних вод підприємствами житлово-комунального господарства, переважно м. Львова. Очисні споруди водопровідно-каналізаційних систем фізично і морально застаріли, що призводить до їх аварійного стану та загроз неконтрольованих скидів.

Для вирішення даного питання станом на 2012 рік визначено фінансову потребу у загальній сумі 1,0 млрд. грн., яка упродовж 2012-2014 років була задоволена лише на два відсотки планового обсягу коштів.

Інвестиційна діяльність, що здійснюється з метою покращення стану вод у водозбірному басейні річки Західний Буг, недостатня і не забезпечує досягнення поставлених цілей.

Протягом 2012-2014 років на виконання заходів з охорони вод басейну річки Західний Буг з усіх джерел використано 46,2 млн. грн., або 35,8 відс. виділених коштів. Найбільшу питому вагу використаних коштів (36 відс., або 16,5 млн. грн.) становили кошти державного бюджету, визначені Мінприроди та Волинській облдержадміністрації за чотирма бюджетними програмами.

При цьому, **внаслідок неефективного управління коштами державного бюджету залишились невикористаними майже 31 млн. грн., що спричинило невиконання 80 відс. запланованих заходів у межах басейну Західного Бугу.**

У результаті через обмежені бюджетні видатки, **основні об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем експлуатуються понад граничні терміни без періодичного проведення робіт з капітального ремонту, що призводить до погіршення їх технічного стану.**

Крім того, оскільки вчасно не розчищується русло річки Західний Буг та не укріплюються її береги, **існує ризик втрати території України на**

прикордонній ділянці з Республікою Польща площею 5 284 га, з яких з 2001 року вже втрачено понад 98,5 га таких земель.

Після звільнення в 2014 році Уповноваженого Уряду України з виконання міждержавних угод з Республіками Польща і Білорусь про співробітництво в галузі водного господарства діяльність комісій з питань **прикордонних вод у басейні Західного Бугу фактично заблокована**, що потребує вирішення.

Таким чином, проблема забруднення вод цього річкового басейну, погіршення їх якості та неврегульованості русел річок набуває критичного значення вже **на трьох рівнях**:

- регіональному - забруднення екосистем Волинської та Львівської областей у межах басейну річки Західний Буг;
- державному - ризики поступової втрати території України на прикордонній ділянці з Республікою Польща;
- міжнародному - забруднення екосистем інших країн у результаті транскордонного переміщення забруднюючих речовин.

У зв'язку із цим **впровадження інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом** як у басейні річки Західний Буг, так і в Україні в цілому залишається актуальним і **вимагає термінового вирішення шляхом внесення відповідних змін до законодавчих актів**, насамперед з погляду на **виконання зобов'язань України**, взятих у зв'язку з підписанням Угоди про асоціацію з країнами ЄС.

Враховуючи викладене, Колегія Рахункової палати вважає за доцільне рекомендувати Кабінету Міністрів України:

- на виконання зобов'язань, взятих Україною, забезпечити адаптацію національного законодавства у сфері водних відносин до вимог законодавства Європейського Союзу для реалізації інтегрованого басейнового принципу управління водними ресурсами, включаючи економічні механізми басейнового управління;

- на законодавчому рівні вирішити питання оптимізації державної системи моніторингу водних об'єктів на основі сучасних інформаційних технологій;

- призначити уповноважених Уряду з питань прикордонних вод з Республікою Польща та Республікою Білорусь і доручити їм активізувати діяльність робочих груп з охорони вод, розробити та узгодити спільні документи, передбачені угодами, зокрема, щодо нормативів якості вод, програм і порядків здійснення спільних водоохоронних заходів, регламенту обміну інформацією;

- розглянути питання фінансування пріоритетних заходів з покращення екологічного стану басейну р. Західний Буг у рамках Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року;

- вжити заходів щодо усунення ризиків втрати території України на прикордонній ділянці з Республікою Польща;

- з метою вдосконалення системи управління водними ресурсами в басейні річки Західний Буг розглянути питання впровадження рекомендацій тристороннього міжнародного проекту "Розбудова польсько-білорусько-української водної політики в басейні Бугу", зокрема, щодо створення Міжнародної комісії з питань охорони та використання водних ресурсів басейну Західного Бугу.

Про результати розгляду листа та вжиті заходи просимо поінформувати Рахункову палату відповідно до пункту 11 статті 7 Закону України "Про Рахункову палату".

З повагою

Голова

Р.М. Магута